

*Výročná správa o činnosti a hospodárení
poskytovateľa sociálnych služieb v zriaďovateľskej
pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja za rok
2018*

*....vlastný zmysel nachádzame
v tom, že pomáhame hľadať zmysel iným....*

OBSAH

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.1. Vznik poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.2. Sídlo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.3. Poslanie, vízia a ciele poskytovateľa sociálnych služieb	4
1.4. Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb	5
1.5. Sociálne služby poskytované v zariadení	6
2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb	12
3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb	15
4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb	21
5. Aktivity, voľný čas a príjemné chvíle strávené v zariadení	26
5.1 Kultúrno – spoločenské podujatia	26
5.2 Šport v CSS EDEN	27
5.2.1 V. ročník halového futbalového turnaja CSS EDEN	28
5.3 Leto v CSS EDEN	29
5.4 Spoznávame Liptov a aj ostatné regióny Slovenska	30
5.5 Pomáhame iným	31
5.6 Z každého rožka troška	32
6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu	33
7. Plán financovania na rok 2019	35
8. Kontakty na poskytovateľa	36
8.1 Mapa lokality	36
8.2 Telefónne a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb	37
Prílohy	38
Organizačná štruktúra CSS EDEN	38

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb

1.1 Vznik poskytovateľa sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb EDEN je rozpočtová organizácia zriadená Žilinským samosprávnym krajom dňa 6. novembra 2013. S účinnosťou od 9. mája 2014 začala organizácia poskytovať sociálne služby svojim prijímateľom v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení (ďalej ako zariadenie CSS EDEN) a dňa 12. mája 2014 prijímala prvých prijímateľov sociálnych služieb.

Zariadenie vzniklo rekonštrukciou a modernizáciou nevyužívanej budovy domova mládeže v rámci projektu „Stavebné úpravy – prestavba budovy za účelom špecializovaného zariadenia a DSS v Liptovskom Hrádku“. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške 85% z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, 10% zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a 5% z rozpočtu Žilinského samosprávneho kraja a bola ním vyriešená bezbariérovosť budovy prístavbou výťahu pre imobilných prijímateľov sociálnej služby (ďalej ako „PSS“) a časť budovy je prispôsobená výlučne pre PSS s obmedzenou schopnosťou pohybu.

1.2 Sídlo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie sídli v obci Liptovský Hrádok, okres Liptovský Mikuláš, katastrálne územie Liptovský Hrádok na ulici Sady M. R. Štefánika 66/3. Je situované v peknom prostredí lipovej aleje pod vrchom Zapač, cca 200 m od centra obce. Najbližšia nemocnica je od zariadenia vzdialená cca 12 km so sídlom v Liptovskom Mikuláši a dostupnosťou počas celého roka. Rýchla zdravotná pomoc sídli priamo v Liptovskom Hrádku. Počet obyvateľov v Liptovskom Hrádku ku koncu roka 2016 dosahoval 7 572 obyvateľov.

PSS sú ubytovaní v 27 jedno a 27 dvojlôžkových izbách. Každá ubytovacia bunka disponuje priestranou predsieňou so zabudovanými skriňami a samostatnou kúpeľňou s WC. Vo všetkých izbách je dodržaná predpísaná minimálna plocha na jedného PSS. Izby sú plne vybavené, útulné, moderné a bezbariérové, spĺňajúce normy a legislatívu platnú pre zariadenia tohto typu, s možnosťou dovybavenia si priestoru vlastnými obľúbenými vecami, či drobným nábytkom. Zariadenie je dostatočne členité a má k dispozícii množstvo vnútorných aj vonkajších priestorov pre pohyb PSS mimo ich obytný priestor. Využívaná plocha zariadenia je celkovo 3 028 m².

Budova zariadenia je vykurovaná vlastnou plynovou kotolňou. Zaistenie tepelnej pohody v zariadení je preukazné teplotermi na izbách a v spoločenských priestoroch budovy. Regulovanie teploty v izbách a v jednotlivých miestnostiach zariadenia je možné prostredníctvom nastavenia na radiátoroch. Signalizácia pomoci je nainštalovaná a využívaná najmä u PSS s častými epileptickými záchvatmi a demenciami. Zariadenie je vybavené kamerovým systémom a dymovými hlásičmi.

V rámci priestorov pre voľnočasové aktivity majú PSS k dispozícii zasadačku s interaktívnou tabuľou, ktorá slúži ako multifunkčná miestnosť, najmä pre denné terapeutické komunity, či ako premietacia miestnosť. Na každom poschodí je vestibul upravený na spoločenskú miestnosť, ktorý je vybavený televíziou a sedacou súpravou. Súčasťou tohto priestoru je aj denná miestnosť pre ošetrovateľský a opatrovateľský personál, ktorý je tak k dispozícii PSS a návštevam. Kuchynka určená pre PSS je na IV. poschodí. Je vybavená chladničkou, rýchlou kanvicou, mikrovlnkou. Kuchynka vyčlenená pre kulinoterapiu sa nachádza na III. poschodí. Pre ďalšie terapeutické činnosti a sociálnu rehabilitáciu sú vyčlenené nasledujúce miestnosti:

- Fyzioterapeutická miestnosť.
- Snoezelen.
- Miestnosť pre tréningy pamäte
- Pracovná miestnosť určená prednostne pre rozvoj pracovných zručností a ako herňa.
- Stolárska dielňa
- Knižnica

- **Počítačová miestnosť**

Úpravou externých priestorov zariadenia v septembri 2014 v rámci projektu „Spevnené plochy a oddychová zóna pred CSS EDEN – Liptovský Hrádok“, bola pred budovou zariadenia vytvorená parkovacia a trávnatá plocha s chodníkmi a lavičkami, spojená s výsadbou popínavých rastlín a stromov. Súčasne bol vybudovaný altánok s lavicami, stolom a krbom. Vznikol tak oddychovo relaxačný priestor, o ktorý sa v súčasnosti starajú PSS v rámci sociálnej rehabilitácie a v spolupráci s odborným personálom.

V roku 2017 bola do správy CSS EDEN zriadovateľom prevedená už nevyužívaná budova a priestory telocvične vrátane plynovej kotolne, veľkorysé záhradné priestory a ihrisko po bývalej SOŠ drevárskej v Liptovskom Hrádku. Uvedené priestory sa nachádzajú cca 50 metrov od budovy zariadenia. Týmto sa rozšírili možnosti trávenia voľného času prijímateľov sociálnych služieb. Interný aj externý priestor telocvične významne rozširuje možnosti rôznorodých športových aktivít pre zlepšovanie fyzickej zdatnosti prijímateľov sociálnych služieb a zároveň znižovania ich psychomotorického nepokoja. Taktiež sa významne rozšírili možnosti pre rozvoj pracovných zručností prijímateľov sociálnych služieb postupným vybudovaním úžitkovej záhrady. Spájaním rôznorodých skupín v príjemnom a zaujímavom prostredí záhrady pomocou rôznych voľnočasových aktivít sa výrazne rozšírili aj možnosti sociálnej integrácie klientov nášho zariadenia.

1.3 Poslanie, vízia a ciele poskytovateľ a sociálnych služieb

Poslaním zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb v súlade so Zákonom NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnych službách“) dospelým mužom so zdravotným, mentálnym, telesným a zmyslovým postihnutím v dvoch druhoch sociálnych služieb, a to v domove sociálnych služieb a špecializovanom zariadení, na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd.

Víziou je zariadenie, ktoré funguje na ušľachtilých ľudských princípoch, pretože čo viac môžeme jeden druhému dať ako prijatie a pocit domova, ktoré motivuje nás všetkých k sebarealizácii, znovuobjaveniu a nadobudnutiu nových zručností, skúseností a zážitkov. Zariadenie pevne ukotvené v komunite, pre ktorú je inšpiráciou, a ktorá ho zároveň motivuje do ďalšej činnosti.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené strategické ciele zariadenia na roky 2017-2019.

Tabuľka 1: Strategické ciele zariadenia na obdobie rokov 2017 až 2019.

CIEĽ	OBSAH	OBDOBIE
CIEĽ 1	Zvýšiť bezpečnosť poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom identifikácie a riadení rizík v zariadení.	2017-2019
CIEĽ 2	Zaviesť procesný prístup v zariadení v rámci implementácie kvality	2017-2018
CIEĽ 3	Zaviesť procesný prístup vo všetkých činnostiach jednotlivých organizačných úsekov	2018-2019
CIEĽ 4	Vytvoriť systém pre efektívnu komunikáciu v interpersonálnych vzťahoch, budovať atmosféru tímovej spolupráce..	2017-2019
CIEĽ 5	Využívať ľudský a odborný potenciál zamestnancov	2017-2019

CIEĽ 6	<i>Vybudovať relaxačnú, voľnočasovú zónu a zónu pre rozvoj pracovných zručností PSS</i>	2017-2018
CIEĽ 7	<i>Zvýšiť počet preškolených zamestnancov v najnovších metódach a technikách práce s PSS</i>	2017-2019

Zdroj: vlastné spracovanie

1.4 Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie je rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja (ďalej ako „ŽSK“). Hospodári so zvereným majetkom vo vlastníctve ŽSK, na plnenie predmetu činnosti zariadenia, na základe zmlúv o zverení majetku do správy alebo na základe iných skutočností. Organizácia je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet vyššieho územného celku – Žilinského samosprávneho kraja. S pridelenými finančnými prostriedkami hospodári samostatne, na základe schváleného rozpočtu zriaďovateľom podľa § 21 ods. 1) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so smernicami, vydanými rozhodnutiami a metodickými pokynmi zriaďovateľa a pod.

Zariadenie je súčasťou sociálnej politiky VÚC, ale aj mesta Liptovský Hrádok. Svojou činnosťou sa podieľa na podpore a rozvoji miestnej komunity nielen poskytovaním služieb občanom mesta, ale aj pracovnými príležitosťami, organizovaním spoločenských podujatí, spoluprácou s mestským úradom a rozvojom partnerstiev na základe vzájomne užitočných vzťahov. Rozvíjanie partnerstiev sleduje štyri základné ciele:

1. realizáciu sociálnej politiky zriaďovateľa,
2. zabezpečenie sociálnych kontaktov PSS pre zabráňovanie sociálneho vylúčenia a na podporu ich začleňovania sa do spoločnosti,
3. zabezpečenie odborných kontaktov zamestnancom,
4. zabezpečenie dobrých dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

Partnerstvá rozvíjané na neformálnom základe sa orientujú na uskutočňovanie spoločných aktivít v prospech prijímateľov sociálnych služieb, najmä kultúrneho a duchovného charakteru. Konkrétne aktivity sa objavujú v ponuke voľnočasových aktivít a pri zabezpečovaní potrieb duchovného života prijímateľov sociálnych služieb. Zainteresované strany, s ktorými CSS EDEN rozvíja neformálne partnerstvá sú najmä nadácie /Komunitná nadácia Liptova, organizácie podporujúce projekty, garanti/, duchovní, dobrovoľníci, klub dôchodcov, K-7 Psovodi – záchranári SR o. z., darcovia.

Partnerstvá na formálnom základe sú rozvíjané hlavne na základe spoločných zmlúv, projektov, alebo sú založené na príbuzenskom vzťahu k PSS, ako aj na potrebe spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat PSS do pôvodného prostredia. Aj tieto partnerstvá môžu mať neformálne aktivity. Zainteresované strany vo formálnych partnerstvách sú najmä: Žilinský samosprávny kraj, obec, obvodný lekár, odborní lekári, ADOS, MPSVR SR, RÚVZ, ÚPSV a R, dodávateľia tovarov a služieb, vzdelávacie inštitúcie, bankový sektor.

Zariadenie poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a člení sa na domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie. Má kapacitu 81 mužov, z toho 41 miest pre domov sociálnych služieb a 40 miest pre špecializované zariadenie.

Naše zariadenie v domove sociálnych služieb poskytuje sociálnu službu pobytovou celoročnou formou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách, alebo plnoletej fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách.

V špecializovanom zariadení poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoci inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona

o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS.

Predmetom činnosti a odborným zameraním v zariadení je:

- a) Poskytovanie:
 - 1. pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
 - 2. sociálneho poradenstva,
 - 3. sociálnej rehabilitácie,
 - 4. ubytovania,
 - 5. stravovania,
 - 6. upratovania, prania, žehlenia a údržby bielizne a šatstva,
 - 7. osobného vybavenia.
- b) Zabezpečenie:
 - 1. rozvoja pracovných zručností
 - 2. záujmovej činnosti
- c) Utváranie podmienok na úschovu cenných vecí.

VCSS EDEN sa v zmysle Zákona o sociálnych službách zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť.

1.5 Sociálne služby poskytované v zariadení

Prijímateľ sociálnej služby je chápaný ako autonómna osobnosť s individuálnym životným príbehom, sociálnym a zdravotným stavom a individuálnymi potrebami a požiadavkami. Má právo na vlastný názor, postoj a vyjadrenie požiadaviek a to aj v prípade, že bola prijímateľovi sociálnej služby rozhodnutím súdu čiastočne alebo úplne obmedzená spôsobilosť na právne úkony. Jeho individuálne charakteristiky sú predmetom záujmu zamestnancov a sú zahrňané do plánovania služieb. Je rozlišované medzi režimom práce zamestnancov a životným rytmom prijímateľov sociálnych služieb. Zamestnanci sa snažia prijímateľov sociálnych služieb:

- a) viesť k vzájomnému spolužitiu, rešpektovaniu práv a záujmov ostatných spolubývajúcich, ako aj k rešpektovaniu spoločenských noriem,
- b) viesť k spoluzodpovednosti za svoje zdravie, zodpovednosti za dodržiavanie určitých postupov a pravidiel, ktoré sú v spoločnosti bežné a očakávané (napríklad v oblasti hygieny, konzumácie alkoholu, vyjadrovania sa voči iným ľuďom),
- c) viesť k spoluzodpovednosti za plánovanie, realizáciu, výsledky a dopady poskytovaných služieb ako aj k rešpektovaniu odborných pokynov odborných pracovníkov,
- d) viesť k chápaniu adekvátnosti vlastných požiadaviek v závislosti na svojich finančných a materiálnych zdrojoch.

V službách zameraných na prijímateľov sociálnych služieb zamestnanci:

- 1. umožňujú prijímateľovi sociálnej služby realizovať základné ľudské práva a slobody,
- 2. zachovávajú ľudskú dôstojnosť prijímateľov sociálnych služieb,
- 3. aktivizujú prijímateľov sociálnych služieb k posilneniu sebestačnosti podľa ich schopností a možností a prihliadajú na ich individuálne potreby,
- 4. zabráňujú sociálnemu vylúčeniu prijímateľov sociálnych služieb a podporujú ich začleňovanie sa do spoločnosti,
- 5. umožňujú prijímateľom sociálnych služieb podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení,
- 6. spolupracujú s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby do prirodzeného prostredia pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Ťažiskom zamerania služieb na prijímateľov sociálnych služieb je:

- 1. správna informovanosť občana o poskytovaných sociálnych službách,

2. *vlastná vstupná, priebežná a výstupná diagnostika,*
3. *individuálny prístup k prijímateľom sociálnych služieb prostredníctvom individuálneho plánu,*
4. *vzťahová opatera prostredníctvom kľúčových pracovníkov,*
5. *denná komunikácia s prijímateľmi sociálnych služieb na princípe „politiky otvorených dverí“,*
6. *aktívna spolupráca s externými odborníkmi najmä v zdravotníckej oblasti,*
7. *správna a včasná informovanosť rodinných príslušníkov o vývoji sociálneho a zdravotného stavu prijímateľa sociálnej služby a spolupráca s nimi.*

Každý novoprijatý prijímateľ sociálnej služby počas prvých troch mesiacov prechádza procesom adaptácie. V tomto procese je cieľom zamestnancov zariadenia prijímateľa sociálnej služby čo najlepšie spoznať a pomôcť mu efektívne a s čo s najmenšími problémami sa adaptovať na prostredie a režim zariadenia. Počas adaptácie sa kladie veľký dôraz na úzku spoluprácu s rodinou prijímateľa sociálnej služby a jeho blízkymi osobami, aby stres spôsobený prechodom do nového prostredia a medzi cudzie osoby bol pre klienta čo najmenej zaťažujúci. Celý priebeh adaptačného procesu a jeho jednotlivých krokov sa zaznamenáva do Záznamu o priebehu adaptácie.

*Po uplynutí doby adaptácie je v spolupráci s prijímateľom sociálnej služby vytvorený jeho **Individuálny plán**, ktorého súčasťou je aj **Program sociálnej rehabilitácie**. Obidva plány sa vypracovávajú na obdobie pol roka, po uplynutí ktorého sa vyhodnocujú. Na zostavení a hodnotení plánov sa podieľajú okrem prijímateľa a jeho kľúčového pracovníka aj ostatní odborní zamestnanci, ktorí sú členmi interdisciplinárneho tímu.*

Cieľom plánu sociálnej rehabilitácie je udržiavať, podporovať a rozvíjať samostatnosť, nezávislosť a sebestačnosť prijímateľa sociálnej služby počas jeho pobytu v zariadení.

V rámci terapií a voľnočasových aktivít sú prijímateľom sociálnych služieb v zariadení ponúkané:

Individuálne psychologické poradenstvo s prvkami gestalt terapie - predstavuje proces stretnutia prijímateľa sociálnej služby s psychologičkou zariadenia, ktorej profesionálna asistencia môže prijímateľovi pomôcť pri zvládaní jeho problémov, náročných životných situácií, psychických a somatických problémov. Cieľom je získanie hlbšieho porozumenia o sebe samom a o svojej situácii, ktoré prijímateľovi poskytne informácie dôležité k zlepšeniu schopnosti zvládať vlastný život.

Skupinové psychologické poradenstvo s prvkami gestalt terapie - metóda, ktorá k terapeutickým účelom využíva vzťahy a interakcie medzi členmi skupiny, alebo skupinovú dynamiku. Je vhodná zvlášť v situácii, kedy je problém, s ktorým sa prijímateľ sociálnej služby stretáva, súčasťou širšieho sociálneho kontextu. Skupina ponúka možnosť nazrieť do problému z viacerých uhlov, zvažovať rôzne prístupy a rôzne riešenia. Dokáže motivovať jednotlivca k vysokému nasadeniu, násobiť schopnosti a zručnosti.

Fyzioterapia – rehabilitácia prijímateľov sociálnych služieb je v zariadení zabezpečovaná dvomi spôsobmi:

1. *prichádzaním fyzioterapeutky k lôžku imobilného prijímateľa,*
2. *liečebnou telesnou výchovou vo fyzioterapeutickej miestnosti.*

Individuálna telesná výchova pri lôžku prijímateľa sociálnej služby spočíva v pasívnom rozcvičovaní dlhodobo ležiacich prijímateľov a v ich správnom polohovaní, čím sa predchádza vzniku dekubitov. Prijímateľ sociálnej služby nacvičuje sed, stoj ako i chôdzu s rôznymi pomôckami. Pomocou uvoľňovacích masáží, technik Bazálnej stimulácie® a aplikovaním suchého tepla, sa navodzuje pocit uvoľnenia svalstva a celkovej relaxácie.

Vo fyzioterapeutickej miestnosti sa využívajú rehabilitačné pomôcky a prístroje, ktoré slúžia na zlepšenie motoriky, zníženie bolestivosti, na zvýšenie svalovej sily a rozsahu pohyblivosti. Fyzioterapeutka pri práci využíva techniky klasickej a reflexnej masáže, mäkké techniky a cvičenie podľa Vojtovej metódy. Fit lopty slúžia ako pomôcka pri skupinovom cvičení. Prijímateľom sociálnych služieb tieto cvičenia napomáhajú k správne mu držaniu tela, najmä pri problémoch s chrbticou. K zlepšeniu dýchania u prijímateľov dochádza pomocou dýchacej gymnastiky. Prijímateľovia sociálnych služieb sa raz týždenne zúčastňujú autogénneho tréningu metódou relaxácie.

Pri fyzioterapii s prijímateľmi odborný personál využíva rôzne prístroje a pomôcky, akými sú masážne kreslo, masérsky pult, masážne loptičky a iné pomôcky na masírovanie, činky, fit lopty, rebriny, molitanový bazén, posilňovaciu vežu, stacionárny bicykel, podložky na cvičenie, závesnú hojdačku, bradlový chodník a v neposlednom rade stropný zdvíhací systém slúžiaci na vertikalizáciu imobilných prijímateľov.

Súčasťou liečebnej a sociálnej rehabilitácie je aj činnosťná terapia, ktorá je prijímateľom sociálnych služieb ponúkaná prostredníctvom **súboru terapeutických techník** inštruktormi sociálnej rehabilitácie a inštruktormi rozvoja pracovných zručností. Je primárne zameraná na aktivizáciu prijímateľov sociálnych služieb k zmysluplnej činnosti a k nadväzovaniu kontaktov. U časti prijímateľov sociálnych služieb je zameraná na obnovu pracovných schopností a začlenenia sa do pracovného procesu. Cieľom je dosiahnutie ich samostatnosti v čo najväčšej možnej miere vo všetkých smeroch a oblastiach života. Prijímatelia sociálnych služieb sú chápaní ucelene v ich sociálnom prostredí spolu so somatickými a psychickými zmenami zdravotného stavu.

Naše zariadenie sa zameriavame najmä na prácu s drevom v drevárskej dielni, prácu v záhrade, udržiavacie verejnoprospešné práce v meste Liptovský Hrádok.

Inštruktori sociálnej rehabilitácie, sociálni pracovníci v odbornej spolupráci so psychológom zariadenia a pod terapeutickou externou supervíziou, využívajú v našom zariadení prvky **špecifických terapií v sociálnej rehabilitácii** :

Arteterapia, ktorej cieľom nie je vytvoriť umelecké dielo, ale rozvíjať tvorivosť a spontánny prejav, komunikovať neverbálnymi cestami. Prínos práce s prvkami arteterapie pre prijímateľov sociálnych služieb v našom zariadení je najmä v možnosti vyjadriť svoje vnútorné prežívanie a možnosť relaxovať tvorením. Napomáha k vytvoreniu pevnejšieho a na pocity dôvery založeného vzťahu medzi prijímateľom a zamestnancami, ktorí prvky arteterapie pri práci s prijímateľmi využívajú. Hodnoty diela, ktoré vznikajú pri sociálnej terapii - arteterapii sú originálne, autentické, vzniká sila prežitku, zaujatie, imaginácia. Tvorba je hrou. Riadená arteterapia je využívaná u prijímateľom sociálnych služieb najmä s ochorením DMO, Alzheimerovou demenciou a pri depresívnych stavoch. V podmienkach zariadenia CSS EDEN arteterapeutické techniky vykonávajú vyškolení zamestnanci a psychologička zariadenia.

Artefiletika je koncepcia, ktorá využíva výchovu umením na komplexný rozvoj ľudskej osobnosti po stránke intelektuálnej, emočnej a sociálnej. Ide predovšetkým o ich vhodné prepojenie, ktoré nastáva v procese reflexie a následnom dialógu. V našom zariadení využívame najmä metódu kooperatívneho učenia sa uplatňovaním práce v skupine, individuálne i spoločným riešením úloh, stanovením si rolí v skupine. Prostredníctvom **komunikačnej otvorenosti** sa prijímatelia sociálnych služieb učia vyjadrovať vizuálne obraznými prostriedkami, vnímať, rozpoznávať a používať ich prvky, napríklad línie, tvary, farby. S podporou inštruktora hľadajú a objavujú, ako najlepšie vyjadriť to, čo si myslia, cítia a prežívajú, vnímajú interpretácie druhých, porovnávajú ich so svojimi skúsenosťami. Artefiletika prebieha v štyroch fázach:

1. **rozohrievacia aktivita – ľadolamky**, hry na navodenie psychickej pohody,
2. **výtvarná aktivita**, ktorá je zameraná na aktuálnu nosnú tému, provokujúcej skupinu k sebareflexii i reflexii,
3. **reflektívny dialóg**, ktorého cieľmi sú:
 - ❖ poskytnúť PSS príležitosť vypovedať o svojich pocitoch a zážitkoch z výrazovej hry,
 - ❖ rozširovať emočný register nielen prostredníctvom zážitku, ale aj prostredníctvom hľadania adekvátneho pomenovania pocitov a porovnaním s pocitmi ostatných,
 - ❖ riešiť problémové situácie,
 - ❖ komunikovať – kultivovane prejsť emócie, názor, poskytnúť konštruktívnu spätnú väzbu.
4. **uzatvárajúca aktivita**, ktorej funkciou je upokojenie a príprava na prechod do diania mimo artefiletického pôsobenia.

Biblioterapia, ktorej hlavným cieľom je revitalizácia, resocializácia a celkový rozvoj osobnosti. Pri jej základoch stojí presvedčenie, že kniha môže priaznivo ovplyvniť správanie prijímateľov sociálnych služieb. Účelom biblioterapie nie je bojovať priamo s ochorením, ale dopomôcť prijímateľovi sa s ním vyrovnáť. Mala by ho podnietiť a povzbudiť k aktívnemu spôsobu života aj napriek obmedzeniu, ktoré ho postretlo. V zariadení, na žiadosť prijímateľov sociálnych služieb, vznikol biblioterapeutický krúžok, kde majú možnosť diskutovať o prečítaných tituloch a prezentovať vlastné autorské práce.

Animoterapia využíva prítomnosť a kontakt prijímateľov sociálnych služieb so zvieratami na terapeutické, edukačné a motivačné účely. Pri animoterapii sa uplatňuje prirodzene kladný vzťah človeka k zvieratám.

V našom zariadení využívame pravidelne metódu animoterapie – **canisterapiu**, ktorá využíva pozitívne pôsobenie psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka. Uplatňuje sa hlavne ako pomocná psychoterapeutická metóda v situáciách, keď iné metódy nemožno použiť, alebo nie sú účinné. Kladie dôraz na riešenie psychologických, citových a sociálno-integračných problémov. Pôsobenie na fyzické zdravie človeka je u canisterapie druhotné, motivuje k rehabilitácii a povzbudzuje imunitu prostredníctvom psychiky.

Aj nášmu zariadeniu sú v rámci projektu poskytované služby canisterapie a to návštevou formou v zariadení, v pravidelných dvojtýždňových intervaloch. Terapia je poskytovaná podľa možnosti čo najväčšiemu počtu klientov, cca 40 klientov. Ide o **skupinovú canisterapiu**, ktorej sa zúčastňuje skupinka približne 8 klientov. Klienti sú do skupín volení vzhľadom na ich diagnózy a temperament. Zreteľ sa dáva aj na welfare špeciálne vycvičeného psa pre výkon canisterapie, ktorý môže v skupine pôsobiť maximálne 45 minút, po ktorých nasleduje prestávka na mentálny oddych psa a jeho fyziologické potreby. V našom zariadení sa vyfiltrovali dva oddelené typy skupín klientov pre canisterapiu a to skupina klientov s diagnózou demencie a skupina klientov s psychickými poruchami, poruchami správania a deficitom mentálnych schopností.

Cieľom skupinovej canisterapie u klientov s diagnózou demencia je podpora ich sociálneho kontaktu, precvičenie krátkodobej pamäte, precvičenie jemnej motoriky, cvičenia zamerané na sústredenie, empatiu, porozumenie, zlepšenie reči, slovnej zásoby a celková motivácia klienta.

Cieľom skupinovej canisterapie u klientov s psychickými poruchami, poruchami správania a deficitom mentálnych schopností je podpora ich sociálneho kontaktu, cvičenia zamerané na skľudnenie alebo naopak na motiváciu, pohybové aktivity s cieľom budovať fyzickú kondíciu klienta, cvičenie na sústredenie, mentálne cvičenia zamerané na podporu záujmovej činnosti ako je písanie, čítanie, maľovanie a pod, prinášanie zmeny do stereotypu.

Canisterapia je v našom zariadení poskytovaná aj **individuálnou formou**. Ide o terapiu typu AAT a I-CT, čo je terapia pri polohovaní za prítomnosti odborného personálu na izbe alebo v miestnosti fyzioterapie.

Muzikoterapia, ktorej cieľom je pomocou zvukov priaznivo ovplyvniť psychický a fyzický stav človeka. Tóny a ich spájanie do celkov podľa istých hudobných a psychických zákonitostí sú neverbálnym komunikačným a relaxačným médiom, ktoré nesú v sebe informácie s diagnostickým a terapeutickým významom.

Kulinoterapia je terapia varením. Je to jedna z alternatívnych pracovných terapií a zároveň aj forma reminiscenčnej terapie. Prostredníctvom varenia, pečenia a pripravovania rôznych jedál si prijímatelia sociálnych služieb pripomínajú a oživujú minulé zážitky aj prostredníctvom rôznych predmetov, ktorými je vybavená kuchynka, špeciálne určená na vykonávanie kulinoterapie. Pri mladších vekových kategóriách sa využíva táto metóda ako prostriedok k postupnému osamostatňovaniu a zvyšovaniu sebavedomia.

Relaxácie a relaxačné techniky sú vhodné pri zvládaní úzkosti a pri predchádzaní depresívnych stavov prijímateľov sociálnych služieb. Metódou relaxácie je rovnako možné pozitívne ovplyvňovať mnohé zdravotné problémy prijímateľov. V hlbokom relaxačnom stave sa dáva do pohybu aj samoliečiaci proces u prijímateľa sociálnych služieb.

Edukácie - v týchto technikách je snaha vybaviť prijímateľov sociálnych služieb adekvátnym množstvom poznatkov, zručností a návykov tak, aby boli schopní zapojiť sa do spoločenského života a žiť im primeraný kvalitný život. Odborní zamestnanci sa zameriavajú najmä na edukáciu v oblasti ľudských práv a slobôd, prejavy a obmedzenia vlastného ochorenia, na prevenciu sociálno-patologických javov, ako je fajčenie, alkoholizmus, užívanie rôznych návykových látok, prevenciu šikanovania a agresivity. V roku 2017 boli v CSS EDEN realizované aj viaceré prednášky z oblasti ochrany životného prostredia a prírody.

Snoezelen MSE - je multifunkčná metóda, ktorá sa realizuje v obzvlášť príjemnom a upravenom prostredí pomocou svetelných a zvukových prvkov, vôní a hudby, pričom jej cieľom je vyvolanie zmyslových pocitov. Je určená najmä pre osoby s vývinovými poruchami, s mentálnym, telesným alebo viacnásobným postihnutím, s poruchou autistického spektra, poruchami správania a učenia, s psychickými poruchami, traumatickým poranením mozgu a pre ľudí s demenciou. Metódu Snoezelen MSE využívajú v našom zariadení zamestnanci odborne preškolení, ktorí sa špecializujú na jednotlivé okruhy diagnóz.

V CSS EDEN pracujú dvaja certifikovaní zamestnanci s psychoterapeutickou metódou využívajúcou biologickú spätnú väzbu **BIOFEEDBACK** a **NEUROFEEDBACK** pod supervíziou Doc. PhDr. Miloša Šlepeckého CSc.

Biofeedback je použitie prístrojovej techniky na zobrazenie psychofyziologických procesov, ktoré si jedinec obvykle neuvedomuje, a ktoré môže dostať pod vôľovú kontrolu. Meranie psychofyziologických funkcií predstavuje objektívny pohľad na činnosť nervového systému, hlavne jeho autonómnej časti, ktorá je najviac ovplyvnená záťažou a stresom. Tento stres aktivizuje sympatikovú vetvu autonómneho nervového systému, čo dlhodobo vedie k podráždenosti, plytkému a rýchlemu dýchaniu, problémom s trávením, napätiu svalov, únave, bolesti hlavy, poteniu, chladným končatinám... Pomocou moderného biofeedbackového prístroja sa odmerajú fyziologické veličiny ako sú dýchanie, pulz, teplota, kožná vodivosť a svalové napätie v reálnom čase, zistí sa stresový profil klienta, teda zhodnotí sa jeho typický vzorec reaktivity počas stresu a zotavenie sa po strese a tréningom sa jeho účinok minimalizuje.

EEG biofeedback, označovaný tiež ako neurofeedback, je psychologicko-medicínska metóda, ktorá umožňuje reguláciu mozgovej aktivity pomocou špeciálneho počítačového programu. Mozgová aktivita sa zobrazuje do parametrov počítačovej hry, ktoré podávajú spätnú informáciu o aktuálnom ladení či rozladiení mozgových vĺn. Žiaduca aktivita mozgu je posilňovaná tak dlho, kým si klient spôsob regulácie zapamätá a osvojí. Inak povedané, takto je možné jednoduchou a hravou formou ovládať svoje zdravie a výkony pomocou signálov z vlastného tela. Metóda je v súčasnosti rozšírená po celom svete a využíva sa pre široký okruh problémov.

Pri tréningu nejde len o použitie prístrojovej metódy, ale o komplexný a individuálny prístup ku každému klientovi, vrátane jeho edukácie a priebežného prispôsobovania tréningových cieľov podľa dosiahnutých výsledkov. Tréning je preto realizovaný individuálne a vždy vychádza zo základného posúdenia každého klienta. Jedno sedenie trvá približne 40 – 50 minút. Počet tréningov je individuálny, závisí na celi, ktorý je potrebné dosiahnuť, na závažnosti problému, či na veku

*V roku 2017 získalo CSS EDEN certifikát pracoviska **Bazálnej stimulácie®** udelený Inštitutom Bazální stimulace® s. r. o.. Preškolení zamestnanci zariadenia, pracujúci s konceptom Bazálnej stimulácie®, využívajú vplyv tejto liečebnej techniky pri práci s prijímateľmi sociálnych služieb s najťažšími formami zdravotného postihnutia. Koncept Bazálnej stimulácie® sa zameriava na všetky oblasti ľudských potrieb. Bazálna stimulácia® tiež využíva jednu z dôležitých vlastností mozgu – plasticitu, čiže schopnosť pružne prispôbovať svoju stavbu aktuálnym potrebám. Prostredníctvom Bazálnej stimulácie® dostáva prijímateľ sociálnej služby možnosť, aby cítil hranice svojho tela, rozvíjal vlastnú identitu, vnímal okolitý svet, seba samého, a tým čo najdôstojnejšie a najkvalitnejšie prežíval svoj život.*

Odborní zamestnanci využívajú somatické polohy „Múmia“ a „Hniezdo“, ďalej ukludňujúcu a povzbudzujúcu somatickú stimuláciu, masáže stimulujúce dýchanie, vestibulárnu stimuláciu a auditívnu stimuláciu – televíziu, DVD, CD, rádio, komunikáciu, čítanie rozprávok. Taktiež sa zameriavajú na orofaciálnu stimuláciu a taktilno-haptickú stimuláciu.

Prijímateľom sociálnych služieb zariadenie ponúka okrem vyššie uvedených terapií aj rôzne voľnočasové aktivity podľa ich individuálnych záujmov. Ide hlavne o športové aktivity, ako je futbal, florbal, plávanie, bicyklovanie.

2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb

V roku 2018 sa zariadenie z prevádzkového pohľadu zameriavalo najmä na postupnú rekonštrukciu budovy telocvične a úpravu jej okolia. Z dôvodu, že budova telocvične bola postavená v šesťdesiatych rokoch minulého storočia, je potrebná rozsiahla rekonštrukcia uvedených priestorov, ktorá sa týka nielen fasády, múrov, strechy, ale aj elektroinštalácie, rozvodov kúrenia a vody. Na jeseň bola vykonaná oprava strešného plášťa hlavnej strechy v celej vrstve prostredníctvom nalepenia nových asfaltových pásov, nakoľko strecha zatekala až do obvodových múrov a elektrických rozvodov a teda išlo už o havarijný stav. Pri tejto oprave sa zároveň aj odstránila nefunkčná bleskozvodná sústava.

Zároveň si zariadenie v druhej polovici roka zaobstaralo vypracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie budovy telocvične, ktorá je rozdelená na tri časti:

- I. Zateplenie strechy prístavby
- II. Výmena bleskozvodov
- III. Výmena okien a dverí.

Koncom roka začalo zariadenie realizovať rekonštrukciu budovy telocvične výmenou všetkých pôvodných drevených okien a sklobetónu v časti haly a ostatných príľahlých priestorov, t. j. časťou III. projektovej dokumentácie. Keďže sa jednalo o zákazku s nízkou hodnotou, verejným obstarávaním na uvedené stavebné úpravy zariadenie ušetrilo 8.243 Eur z celkového prideleného rozpočtu.

Ostatné časti projektu rekonštrukcie budovy telocvične zariadenie plánuje realizovať v najbližšom časovom horizonte, nakoľko telocvična je veľmi žiadaná nielen medzi prijímateľmi sociálnych služieb zariadenia ale aj medzi zamestnancami. Realizujú sa v nej rôzne voľnočasové aktivity, od športových a relaxačných až po spoločenské akcie a posedenia s inými zariadeniami sociálnych služieb sídlacimi v blízkom okolí.

Exteriér telocvične rovnako nezostal nepovšimnutý. Nakoľko zariadenie malo v lete naplánované viaceré voľnočasové aktivity pre prijímateľov sociálnych služieb, do ich uskutočnenia boli svojpomocne zamestnancami a klientmi vykonané nasledovné práce:

- výroba lavíc z masívneho dreva,
- oprava záhradného altánku,
- úprava prostredia orezaním kríkov, vyníčením buriny, kosením trávy,
- vybudovanie bezbariérového vstupu na ihrisko a pod.

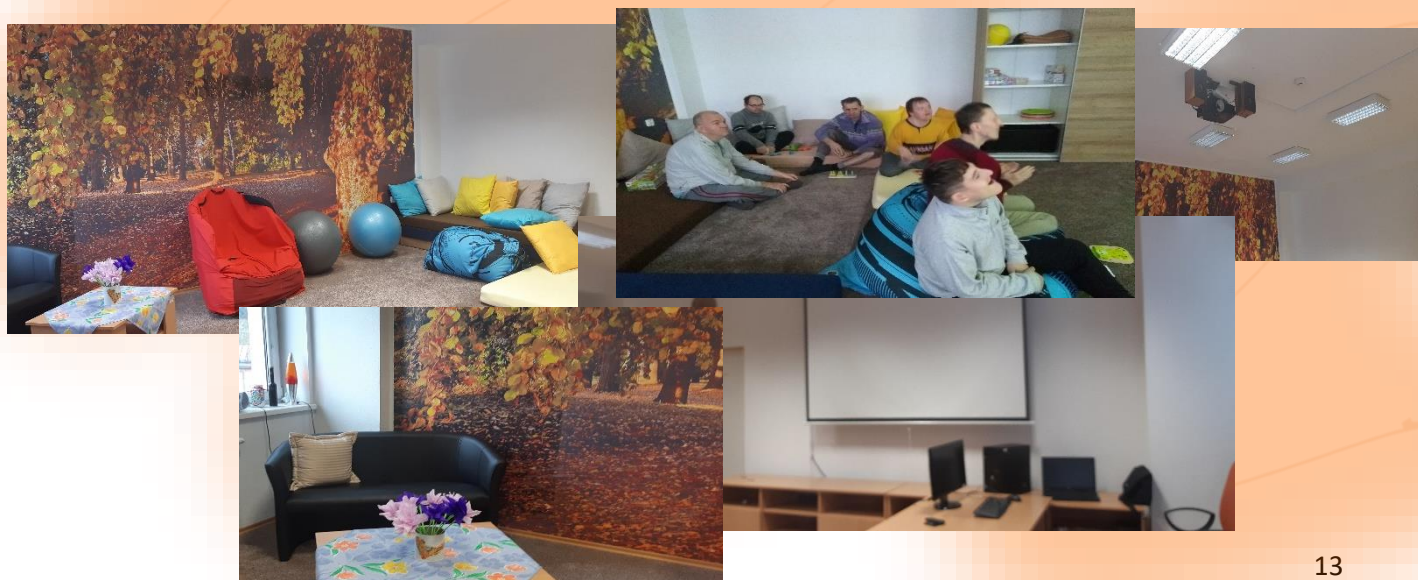
Zariadenie plánuje v exteriéry telocvične vybudovať aj úžitkovú záhradu, kde by klienti zariadenia pestovali rôzne druhy ovocia a zeleniny. V rámci svojpomocných prác zamestnanci zariadenia spolu s klientmi pripravili na tento účel časť záhrady za telocvičnou a následne Mesto Liptovský Hrádok zabezpečilo dovoz zeminy.

Verejným obstarávaním zariadenie z kapitálových výdavkov zakúpilo zdvíhací systém zn. Ergolet, ktorý v súčasnosti patrí k najmodernejším dostupným zdvíhacím stropným systémom. Jeho výhody oproti už namontovaným typom stropných systémov vidíme najmä v jednoduchšej manipulácii s klientom vďaka nižšej hmotnosti zdvíhacej kazety. Návik chôdze s klientom tak zvládne aj jedna osoba z personálu. Uvedeným systémom v zariadení rozširujeme bezbariérovosť budovy a zlepšujeme mobilitu klientov. Aktuálne máme v budove zariadenia namontované tri typy rôznych stropných systémov.

Z dôvodu, že v našom zariadení vzrástol počet imobilných a inkontinentných klientov, vzrástla aj potreba častejšieho prezliekania a prania posteľnej a inej bielizne. Na túto potrebu zariadenie reagovalo rozšírením kapacity pracovne o jeden kus veľkokapacitnej automatickej profesionálnej priemyselnej práčky. Z hľadiska opatrovateľského a ošetrovateľského procesu a jeho zefektívnenia, zariadenie obstaralo profesionálne kúpacie ležadlo zn. Carevo, prostredníctvom ktorého nielen zabezpečí dôslednejšiu hygienu imobilným klientom, ale zabezpečí aj vyššiu intimitu pri hygienických úkonoch spolu s nižšou fyzickou záťažou pre personál.

Koncom roka 2018 z ušetrených bežných prostriedkov, zariadenie prerobilo spoločenskú miestnosť pre klientov, ktorú využívala len malá skupinka prijímateľov na pozeranie televízie, na viacúčelovú spoločenskú miestnosť so širším výberom aktivít pre klientov. Išlo o menšie úpravy interiéru, ktoré spočívali v nalepení na mieru vytvorenej fototapety s jesenným motívom, položení mäkkého koberca v jemných hnedých odtieňoch, nainštalovani premietacieho plátna s projektorom a ozvučením. Pre spríjemnenie a zútulnenie prostredia miestnosti boli použité staršie matrace, ktoré boli priemyselne vyčistené a obalené príjemnými návlakmi. Pre intenzívny zážitok z pozeranie filmov a dokumentov na premietacom plátne, boli v blízkej chránenej dielni zhotovené zatemňovacie závesy na mieru a vankúše pre väčšiu pohodu. V neposlednom rade boli do miestnosti dokúpené rôzne pomôcky pre prácu inštruktorov sociálnej rehabilitácie s prijímateľmi sociálnych služieb. Týmto spôsobom sme rozšírili funkčnosť spoločenskej miestnosti o možnosť jej využitia pri rôznych edukačných aktivitách, relaxáciách, biblioterapii, muzikoterapii a reminiscenčnej terapii.

Z bežných prostriedkov zariadenie zabezpečovalo chod prevádzky počas celého roka. Obstaralo každoročné zákazky:

- *Príprava celodennej stravy vrátane jej dopravy*
- *Tonery a farby do tlačiarní*
- *Projektová dokumentácia na budovu telocvične*
- *Textilné výrobky z chránenej dielne*
- *Dodávka elektrickej energie*
- *Polohovacie kardiokreslá na kolieskach*

V ostatných dodávateľsko-odberateľských vzťahoch zariadenie pokračovalo na základe prieskumu trhu, prípadne z už uzatvorených rámcových zmlúv centrálne vysúťažených komodít zriaďovateľom.

3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb EDEN za obdobie od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 prijalo 10 nových prijímateľov sociálnych služieb. Z uvedeného počtu novoprijatých prijímateľov bolo 7 mužov prijatí do domova sociálnych služieb a 3 muži do špecializovaného zariadenia.

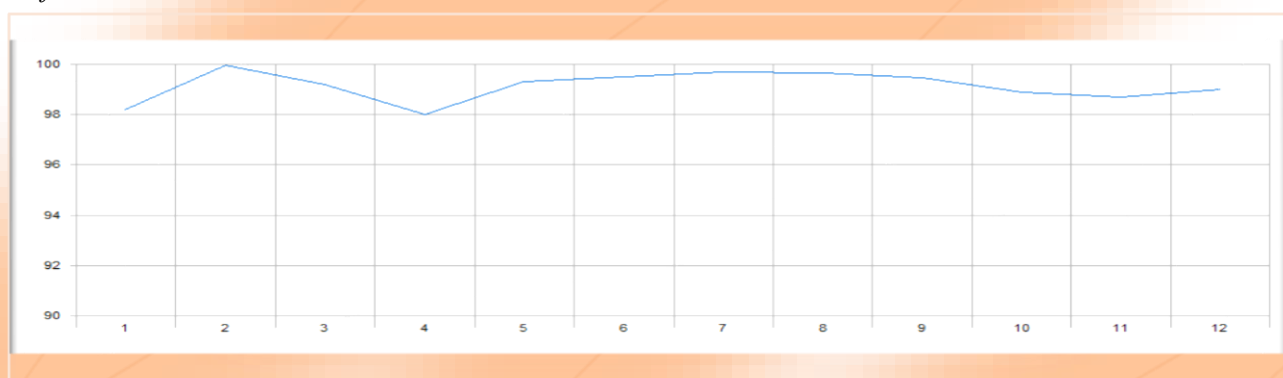
Z celkového počtu 81 prijímateľov sociálnych služieb k 31. decembru 2018 bolo v domove sociálnych služieb umiestnených 41 mužov a v špecializovanom zariadení 40 mužov.

Tabuľka č. 2: Obložnosť lôžok za rok 2017

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientov	79,55	80,96	80,35	79,40	80,45	80,60	80,74	80,71	80,57	80,10	79,93	80,19
Kapacita	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00
Obložnosť (%)	98,21	99,96	99,20	98,02	99,32	99,51	99,68	99,64	99,47	98,88	98,68	99,00

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 1: Obložnosť lôžok za rok 2018

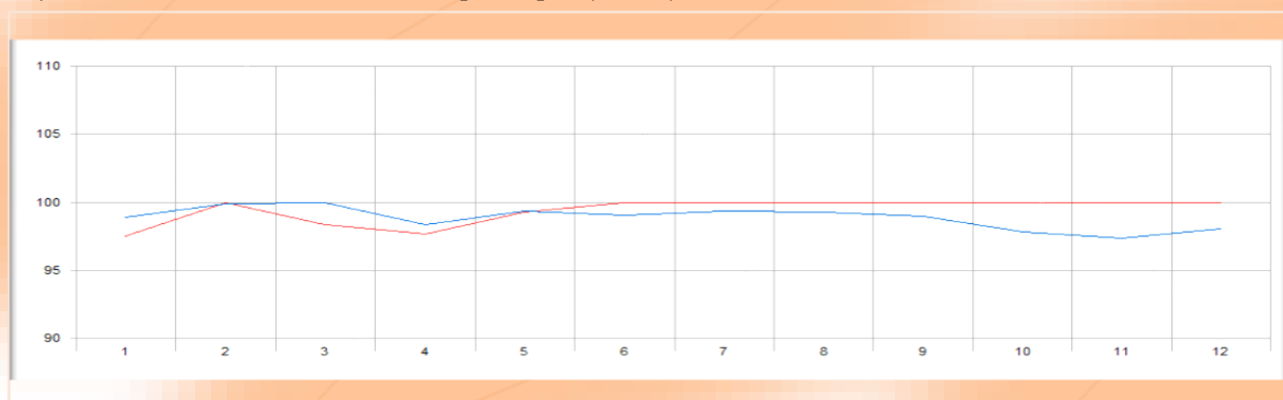
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 3: Obložnosť lôžok za rok 2018 podľa poskytovaných služieb

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientov	40,55	40,96	41,00	40,33	40,74	40,60	40,74	40,71	40,57	40,10	39,93	40,19
Domov sociálnych služieb - kapacita	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00
Obložnosť (%)	98,90	99,91	100,00	98,37	99,37	99,02	99,37	99,29	98,94	97,80	97,40	98,03
Počet klientov	39,00	40,00	39,35	39,07	39,71	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Špecializované zariadenie - kapacita	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Obložnosť (%)	97,50	100,00	98,39	97,67	99,27	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 2: Obložnosť lôžok za rok 2018 podľa poskytovaných služieb

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počas roka 2018 zo zariadenia odišli na vlastnú žiadosť 6 prijímateľov sociálnych služieb, všetci z domova sociálnych služieb. V 3 prípadoch bolo poskytovanie sociálnych služieb ukončené z dôvodu úmrtia prijímateľa sociálnej služby, z toho 1 z domova sociálnych služieb a 2 zo špecializovaného zariadenia.

Cieľovou skupinou prijímateľov sociálnych služieb v CSS EDEN sú dospelí muži všetkých vekových kategórií – prijímatelia, ktorí vzhľadom na svoj zdravotný stav potrebujú pomoc, podporu, starostlivosť a dohľad takou formou a v druhu sociálnej služby, ktorú poskytuje zariadenie. Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb ku 31.12.2018 bola od 18 rokov do 88 rokov. Vekový priemer ku koncu roka 2018 bol v domove sociálnych služieb 43,3 rokov, v špecializovanom zariadení 56,8 rokov a celkovo v CSS EDEN 50,0 rokov.

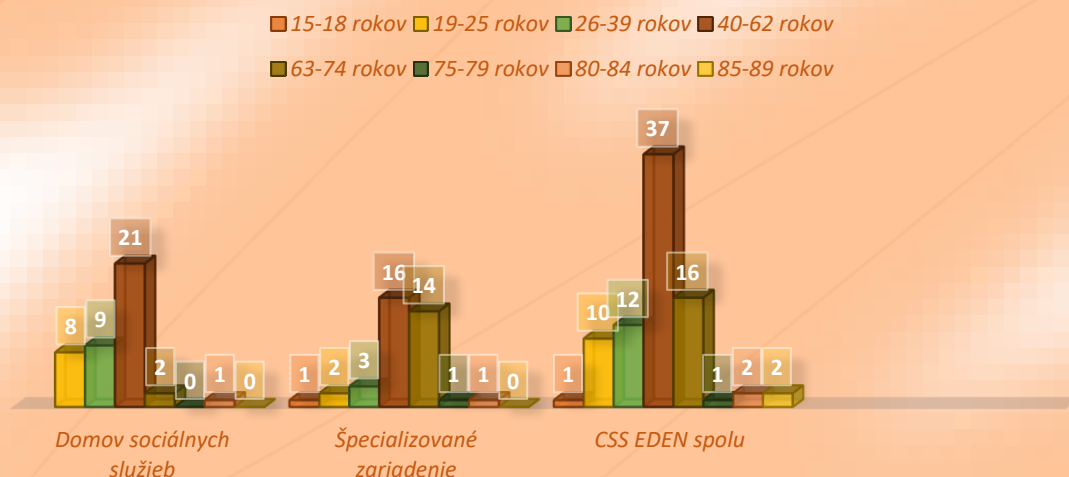
Tabuľka č. 4: Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2018

	DSS	ŠZ	SPOLU
15-18 ROKOV	0	1	1
19-25 ROKOV	8	2	10
26-39 ROKOV	9	3	12
40-62 ROKOV	21	16	37
63-74 ROKOV	2	14	16
75-79 ROKOV	0	1	1
80-84 ROKOV	1	1	2
85-89 ROKOV	0	2	2
NAD 90 ROKOV	0	0	0

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 3: Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN k 31.12.2018

Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN k 31.12.2018

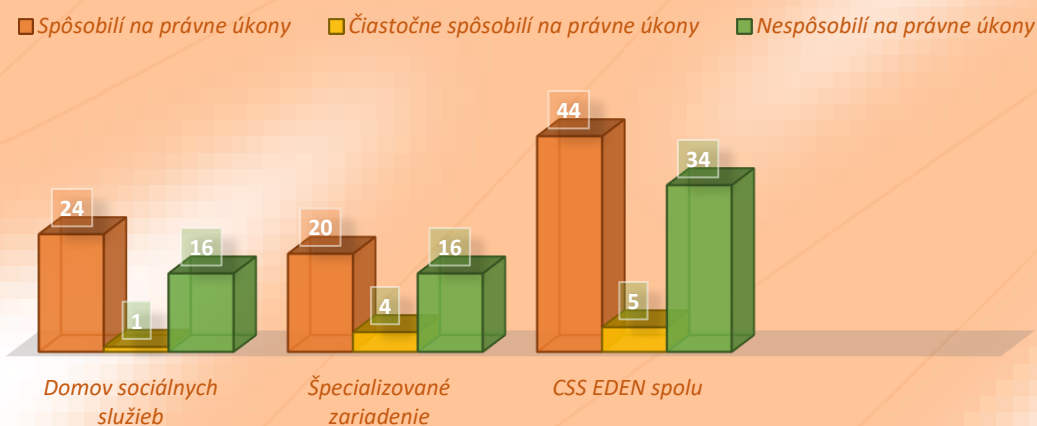
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 5: Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN podľa spôsobilosti na právne úkony k 31.12.2018

	DSS	ŠZ	SPOLU
SPÔSOBILÍ	24	20	44
ČIASTOČNE SPÔSOBILÍ	1	4	5
NESPÔSOBILÍ	16	16	32

Zdroj: Vlastné spracovanie

Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN podľa spôsobilosti na právne úkony k 31.12.2018

Zdroj: Vlastné spracovanie

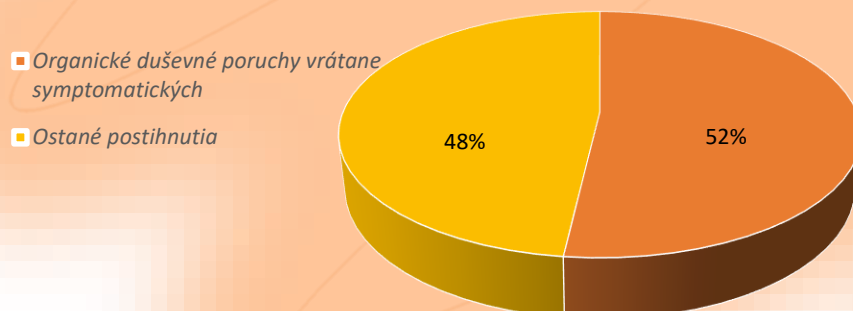
Prijímatelia sociálnych služieb pozbavení spôsobilosti na právne úkony disponujú spôsobilosťami v rôznych sférach života, preto sú podporovaní v podávaní žiadostí za prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony v rámci sociálneho poradenstva. V roku 2018 boli ukončené dva konania o prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony, z toho jedno s výsledkom čiastočného obmedzenia spôsobilosti na právne úkony a jedno s ponechaním úplného obmedzenia na právne úkony, avšak so zmenou opatrovníka.

Na úseku zdravotno-opatrovateľskej starostlivosti zabezpečujeme ošetrovateľskú a opatrovateľskú starostlivosť o prijímateľov sociálnych služieb s viacnásobnými ochoreniami a postihnutiami. Dochádza k prelínaniu sa viacerých ochorení a postihnutí a preto sme vybrali len niektoré psychiatrické a neurologické diagnózy (podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb) na porovnanie ich výskytu oproti ostatným ochoreniam a postihnutiam v CSS EDEN.

Medzi najväčšiu skupinu postihnutí vyskytujúcú sa u prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz zahrnutých do Organických duševných porúch vrátane symptomatických, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F09.

Graf č. 5: Organické poruchy vrátane symptomatických (F00.0-F09)

Organické duševné poruchy vrátane symptomatických F00.0-F09

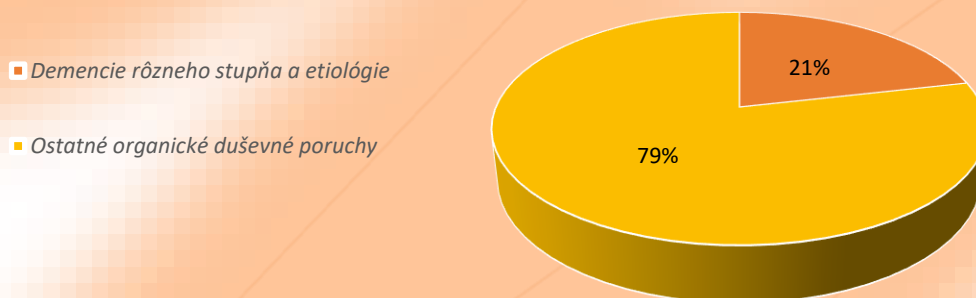

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi najčastejšie sa vyskytujúce diagnózy v rámci Organických duševných porúch vrátane symptomatických v CSS EDEN sú demencie rôzneho stupňa a etiológie, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F03.

Graf č. 6: Demencie rôzneho stupňa a etiológie v skupine Organických duševných porúch vrátane symptomatických

Demencie rôzneho stupňa a etiológie v skupine Organických duševných porúch vrátane symptomatických

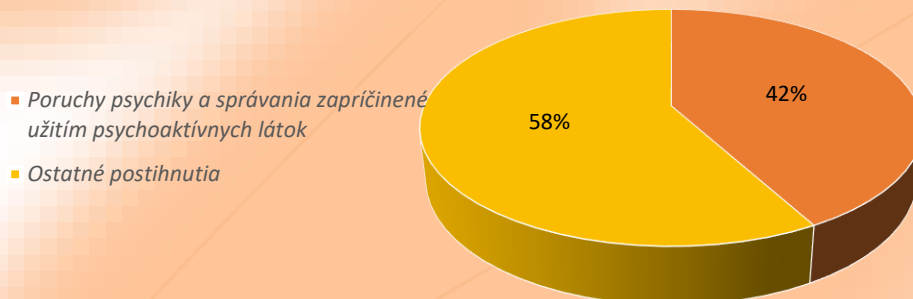

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ďalšou veľkou skupinou diagnóz vyskytujúcich sa u prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN sú poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím psychoaktívnych látok, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F10.0-F10.9.

Graf č. 7: Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím psychoaktívnych látok

Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím psychoaktívnych látok (F10.0-F10.9)

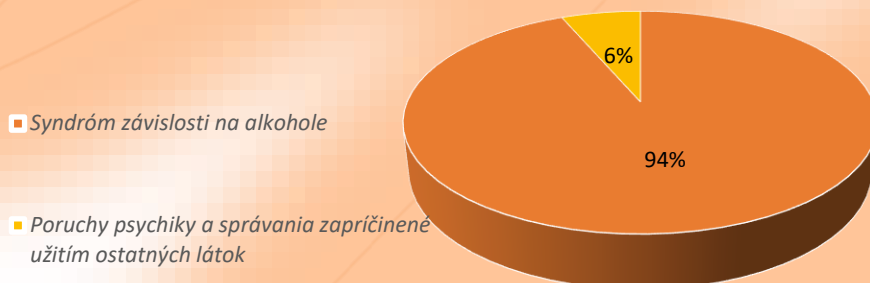
Zdroj: Vlastné spracovanie

Z uvedenej skupiny diagnóz porúch psychiky a správania zapríčinené užitím psychoaktívnych látok sa medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN vyskytujú podskupiny týchto ochorení a to:

- ❖ syndróm závislosti na alkohole
- ❖ poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím ostatných látok

Graf č. 8: Rozdelenie porúch psychiky správania zapríčinené užitím psychoaktívnych látok u prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN

Rozdelenie porúch psychiky a správania zapríčinené užitím psychoaktívnych látok u prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN

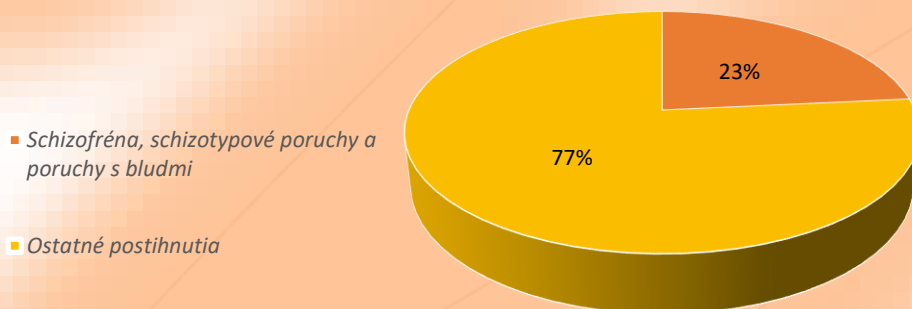

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi najčastejšie sa vyskytujúce psychické poruchy medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F20.0-F29.

Graf č. 9: Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

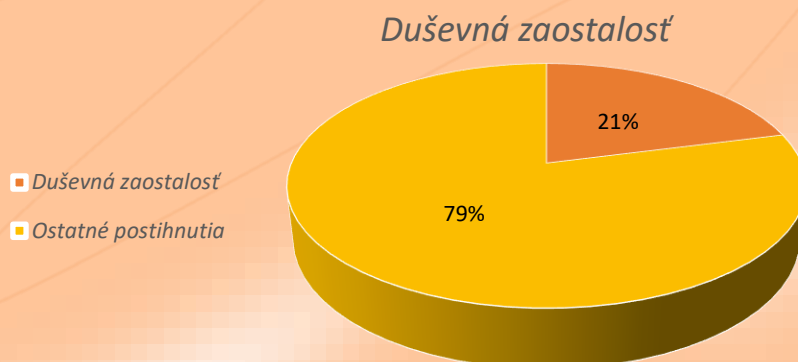
Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

Zdroj: Vlastné spracovanie

Poslednou počtom výraznejšou skupinou postihnutí vyskytujúcich sa medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN je Duševná zaostalosť, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F70.0-F79.

Graf č. 10: Duševná zaostalosť

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi postihnutia, ktoré sú medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN zastúpené v malom množstve patria:

- ❖ Detská mozgová obrna
- ❖ Autizmus
- ❖ Fetálny alkoholový syndróm

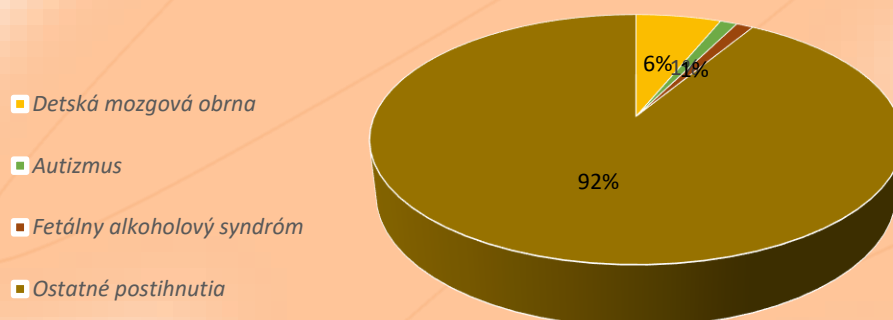
Tabuľka č. 6: Menej často sa vyskytujúce postihnutia medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN

SPOLU	
DETSKÁ MOZGOVÁ OBRNA	5
AUTIZMUS	1
FETÁLNY ALKOHOLOVÝ SYNDRÓM	1
OSTATNÉ POSTIHNUTIA	74

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 11: Menej často sa vyskytujúce postihnutia medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN

Menej často sa vyskytujúce postihnutia medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN

Zdroj: Vlastné spracovanie

4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb EDEN, ako poskytovateľ sociálnej služby, má vypracovanú štruktúru zamestnancov a počet pracovných miest, ktorá zodpovedá strategickému víziu, poslaniu a cieľu organizácie ako i počtu prijímateľov sociálnej služby.

Kvalifikačné požiadavky na zamestnancov zariadenia, ich povinnosti a kompetencie sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi tak, aby zamestnanci boli schopní zabezpečiť naplnenie individuálnych potrieb prijímateľov sociálnej služby.

V roku 2018 v zariadení zabezpečovalo odborné a prevádzkové činnosti 52 zamestnancov, z toho 42 žien a 10 mužov. Poskytovateľ neprekročil maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a dodržal minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov. K 31.12.2018 bolo v CSS EDEN zamestnaných 52 zamestnancov a 81 prijímateľov sociálnych služieb.

Výkon práce a odmeňovanie zamestnancov domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia sa riadi príslušnými ustanoveniami zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Členenie zamestnancov podľa funkcií upravuje Organizačný poriadok a Organizačná štruktúra zariadenia. CSS EDEN sa organizačne člení na 5 úsekov, ktoré riadia vedúci úsekov.

Každý poskytovateľ sociálnej služby musí mať v súlade s platnou legislatívou spracované štandardy kvality, ktoré popisujú ako má vyzeráť kvalitná sociálna služba. Na ich tvorbe sa podieľajú zamestnanci zariadenia a zaväzujú sa, že budú podľa nich postupovať. Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby upravujú povinnosti, ktoré poskytovateľovi vyplývajú z jednotlivých ustanovení zákona o sociálnych službách Príloha č. 2 k zákonu č. 448/2008 Z. z. v znení zákona č. 485/2013 Z. z. Zákon 485/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, v § 104 určuje hodnotenie podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb. Na tvorbu, dodržiavanie, kontrolu dodržiavania štandardov kvality bola zriadená pracovná pozícia manažér kvality v sociálnych službách, ktorý podľa organizačnej štruktúry priamo podlieha riaditeľke zariadenia.

V priebehu roka 2018 zariadenie skončilo pracovný pomer so šiestimi zamestnancami: dvaja zamestnanci ukončili pracovný pomer dohodou, dvaja v skúšobnej dobe, jeden ukončil pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú, jeden ukončil pracovný pomer výpoveďou zo strany zamestnanca. Voľné pracovné miesta boli obsadzované priebežne, do pracovného pomeru bolo prijatých sedem zamestnancov. K 31.12.2018 boli dve zamestnankyne na rodičovskej dovolenke.

Adaptačný proces

Pri prijímaní nových zamestnancov je rozhodujúcim kritériom odborná kvalifikovanosť pre danú pracovnú pozíciu a osobnostné predpoklady zamestnanca. Počas adaptačného procesu je poskytované novým zamestnancom zaškoľovanie v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Je vypracovaný individuálny plán adaptačného procesu, jeho priebežné a záverečné hodnotenie a výsledkom hodnotenia je rozhodnutie o prípadnom predĺžení zaškoľovacieho procesu alebo o ukončení pracovného pomeru s novoprijatým zamestnancom.

Tabuľka č. 7: Štruktúra zamestnancov CSS EDEN k 31.12.2018

RIADITEĽ DSS A ŠZ	1		1
EKONOMICKÝ ÚSEK	1	Manažér kvality v sociálnych službách	1
	1	Psychológ	1
	3	Personalista, manažér pre ekonomiku a projekty	1
		Ekonom	1
		Mzdár-hodpodár	1
ÚSEK SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	9	Sociálny pracovník - koordinátor	1
		Sociálny pracovník	2
		Inštruktor sociálnej rehabilitácie	3
		Inštruktor sociálnej rehabilitácie/inštruktor rozvoja pracovných zručností	3
ÚSEK ZDRAVOTNO-OPATROVATELSKEJ STAROSTLIVOSTI	27	Vedúca sestra	1
		Sestra	6
		Zdravotnícky asistent	6
		Fyzioterapeut	1
		Vedúca opatrovateľka	1
		Opatrovateľ	12
HYGIENICKO-PREVÁDZKOVÝ ÚSEK	9	Denná sestra	1
		Upratovačka	4
		Pomocná sila vo výdajni jedál	2
		Zamestnanec pracovne	2
ÚSEK ÚDRŽBY	1	Vodič-údržbár	1

Vzdelávanie

Cieľom zariadenia je vzdelávanie a zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov, vytváranie podmienok na optimálne napĺňovanie cieľov a poslania organizácie. Preto aj v roku 2018 zariadenie poskytlo svojim zamestnancom vzdelávania realizované externou aj internou formou zamerané na zabezpečenie profesionálneho výkonu sociálnych služieb a tým aj kvality poskytovaných sociálnych služieb. Pod internou vzdelávacou aktivitou sa myslí aj interné školenie, ktoré zabezpečovalo prenos odborných informácií od zamestnanca, ktorý absolvoval externé školenie alebo vykonal samoštúdium.

Realizácia vzdelávacích aktivít prebiehala podľa časového harmonogramu a finančného rozpočtu.

Poskytovateľ sociálnej služby má vypracovaný plán externej a internej supervízie, ktorý aktívne realizuje a pravidelne hodnotí. Supervízia je poskytovaná na skupinovej a individuálnej úrovni.

Tabuľka č. 8: Vzdelávanie zamestnancov zariadenia v roku 2018

MESIAC	NÁZOV VZDELÁVANIA	POČET ZÚČASTNENÝCH ZAMESTNANCOV
JANUÁR 2018	Úvod do ABA – základných princípov a techniky	3
	Ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti FO na rok 2018	1
	Akreditovaný kurz Administrácia a riadená dokumentácia v sociálnych službách	1
FEBRUÁR 2018	Supervízia – Hodnotenie adaptačného procesu zamestnancom	4
	Stretnutie k novele zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách	2
	Administrácia web stránky	2
	Odborný seminár novému zákonu č. 18/2018 o ochrane osobných údajov	2
MAREC 2018	Úvod do tematiky snoezelen	1
	Supervízia – Supervízia terapeutických činností	2
	Školenie BOZP a PO	49
	Školenie pre odborných zamestnancov zariadení sociálnych služieb SR	2
	Základný seminár Bazálnej stimulácie®	22
	Supervízia – Prehlbujúce sebaopoznávanie, riešenie aktuálnych problémov	16
	Supervízia – Skupinové metodické poradenstvo, nácvik zvládania krízových situácií	18
APRÍL 2018	Správa registratúry a archív organizácie	1
	Školenie BOZP a PO	1
	Výcvik v kognitívno-behaviorálnej psychoterapii	1
	Kontrola VO v projektoch financovaných z fondov EÚ	1
	Ochrana osobných údajov v roku 2018 so zameraním na personálnu a mzdovú agendu	2
	Supervízia- Prehlbujúce sebaopoznávanie, riešenie aktuálnych problémov	16
	Ako zvládnuť GDPR v sociálnych službách	4
MÁJ 2018	Kurz nenásilnej komunikácie	2
	Snoezelen s osobami s mentálnym a viacnásobným postihnutím	2
	Supervízia – Prehlbujúce sebaopoznávanie, riešenie problémov	16
	Seminár - Obnova verejných budov	1
	Externá supervízia - individuálna	2
	Externá supervízia - skupinová	14
	Interné školenie HACCP Ochorenia prenášané potravinami	16
	Interné školenie HACCP Zmyslové hodnotenie potravín	16

	Kongres - Krása a dobro ležia v dosahu ľudskej skúsenosti	1
	Školenie BOZP a PO	2
	Výcvikový program na zvýšenie starostlivosti o seba a zníženie stresu	13
JÚN 2018	Písanie projektov a grantových návrhov	1
	Informačný deň s implementačnou agentúrou	1
	Seminár - Zmena v príplatkoch od 1.5.2018, pracovný čas, nároky zamestnancov, 13. a 14. plat, zmeny v dohodách od 1.7.2018	1
	Supervízia – Supervízia terapeutických činností	2
	Supervízia- Skupinové metodické poradenstvo, nácvik zvládania krízových situácií	3
	Výcvikový program na zvýšenie starostlivosti o seba a znížovanie stresu	10
AUGUST 2018	GDPR v sociálnych službách I., II. – interné videoškolenie	46
	E-zákazky	1
SEPTEMBER 2018	Civilná obrana 2018	50
	Príprava súťažných podkladov pri podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou	1
	Externá supervízia - individuálna	2
	Externá supervízia - skupinová	11
	Kongres X. medzinárodná vedecká konferencia Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby	1
	Účasť na konferencii Hľa dobrovoľník	1
	Supervízia – Supervízia terapeutických činností	2
	Supervízia- Skupinové metodické poradenstvo, nácvik zvládania krízových situácií	4
	I. Medzinárodná odborná konferencia pre manažérov a odborných pracovníkov v ZSS a LDCH	1
	Výcvikový program na zvýšenie starostlivosti o seba a zníženie stresu	9
	Techniky artefietiky pri práci s dospelým klientom	2
OKTÓBER 2018	E-zákazky	2
	Účasť na konferencii Zneužívanie a násilie na starších	1
	Problematika pohľadávok v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby	3
	Maratón sociálnej rehabilitácie	2
	Supervízia – Supervízia terapeutických činností	1
	Interné školenie HACCP Opatrenia proti vzniku alimentárnych nákaz	16
	Augmentatívna a alternatívna komunikácia	52

	Supervízia – Vízia budúcnosti, kde sa vrátim za 5 rokov	24
	Výcvik v kognitívno-behaviorálnej psychoterapii	1
	Výcvikový program na zvýšenie starostlivosti o seba a zníženie stresu	9
	Pracovná porada pracovníkov poradenských centier a špecializovaného poradenstva a Nadácie ŽSK pre podporu rodiny	1
NOVEMBER 2018	Supervízia – Vízia budúcnosti, kde sa vrátim za 5 rokov	25
	Výcvik v kognitívno-behaviorálnej psychoterapii	1
	Základní kurz Bazálnej stimulácie®	3
	Supervízia – Supervízia terapeutických činností	1
	Porada sociálnych pracovníkov	1
DECEMBER 2018	Novela zákona o verejnom obstarávaní so zameraním na ZsNH	1
	Interné školenie HACCP Podmienky skladovania potravín	16
	Staňte sa odborníkmi na verejné obstarávanie	1
	Ročné preškolenie Práca s potravinami vo výdajnej kuchyni	15
	Školenie z ES 852/2004 s osvedčením - práca s potravinami	7
	Nákladové strediská v sociálnych službách v účtovníctve OvZP ŽSK	2

5. Aktivity, voľný čas a príjemne strávené chvíle

5.1 Kultúrno – spoločenské podujatia

Kultúrne a spoločenské aktivity sú súčasťou života nášho zariadenia a sú jednou z foriem trávenia voľného času našich klientov.

Výbrať a zorganizovať kultúrne a spoločenské podujatia sa zamestnanci zariadenia snažia tak, aby boli čo najzaujímavejšie a oslovili čo najväčší počet prijímateľov sociálnych služieb. Našou snahou pri týchto aktivitách je hlavne účelne využiť a príjemne stráviť voľný čas klientov v zariadení, spoločne sa zabaviť, odniesť si umelecký zážitok, ale aj aktívne sa zapojiť do týchto aktivít.

Takmer pre všetkých nás sú divadelné predstavenia nezabudnuteľné pre ich atmosféru a umelecký zážitok, ktorý si po ich skončení odnášame. Preto v tomto roku naše zariadenie privítalo vo svojich priestoroch ochotníkov z divadelného súboru Ahoj z Dovalova a Divadelný klub ARCO z Trenčína, ktorý tvoria prijímatelia sociálnych služieb DSS Trenčín a DSS Adamovské Kochanovce.

Nezabúdame ani na našu aktívnu účasť na spoločenských podujatiach organizovaných pod záštitou Žilinského samosprávneho kraja ako bol Žilinský Oskar 2018 a Liptov má talent 2018 s vlastným hudobno-speváckym vystúpením.

Pre uspokojenie našich potrieb v kultúrno-spoločenskej oblasti sa u nás v zariadení s veľkým úspechom stretol aj ples a spoločenská zábava.

5.2. Šport v CSS EDEN

Šport je aktivita, ktorou sa naše zariadenie zviditeľnilo nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Mnohí naši klienti sú športovo založení a preto sa niet čomu čudovať, že šport patrí medzi každodenné aktivity prijímateľov sociálnych služieb nášho zariadenia.

Šport nie je len o cvičení a dobrej zábave, ale aj o budovaní dobrej fyzickej kondície, prehlbovaní priateľstiev medzi klientmi, učení sa prijímať aj negatívnej pocity z prehry a neúspechu a budovaniu trpezlivosti a sebavedomia.

Naši klienti sa radi zúčastňujú športových aktivít a podujatí, ktoré sú organizované nielen našim zariadením, ale aj inými zariadeniami a organizáciami. Medzi najobľúbenejšie športové aktivity našich klientov patrí futbal, florbal, stolný tenis, plávanie, cyklistika a šach.

Medzi najvýznamnejšie športové podujatia aj s našou účasťou v roku 2018 určite patrila súťaž v Bocci v Dolnom Kubíne, Športové dni v Terchove, Športový deň zdravotne postihnutých v Liptovskom Mikuláši, Branný deň v CSS EDEN, Stolno-tenisový turnaj v CSS Orava Tvrdošín a mnohé ďalšie.

5.2.1 V. ročník halového fotbalového turnaja CSS EDEN

Dňa 9.11.2018 CSS EDEN usporiadalo V. ročník halového fotbalového turnaja. Aj tento ročník sa z dôvodu rekonštrukcie mestskej športovej haly konal v komornejšom prostredí telocvične v správe nášho zariadenia. Turnaja sa zúčastnili štyri družstvá po šesť hráčov zo zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Vo futbalových dueloch si sily a šikovnosť zmerali okrem klientov CSS EDEN aj klienti a klientky z DSS A ŠZ Liptovský Hrádok, klienti z CSS Trojlístok Ružomberok a klienti z CSS Orava Tvrdošín.

5.3 Leto v CSS EDEN

Letné mesiace sa aj v našom zariadení nesú v duchu oddychu a dovoleníek. Pri plánovaní letných aktivít prijímateľov sociálnych služieb v CSS EDEN veľký dôraz kladieme, aby všetci klienti trávil čo najviac času na čerstvom vzduchu a pokiaľ je to možné mimo zariadenia.

Leto 2018 sme v júni odštartovali rekreačným pobytom vo Vavrišove, kde naši klienti strávili príjemné chvíle s kamarátmi z DSS SYNNÓMIA zo Žiliny a CSS FANTÁZIA z Kysuckého Nového Mesta. Popri spoločnom varení gulášu a iných dobrôt, sme stihli navštíviť aj Múzeum Liptovskej dediny v Pribyline a užiť s i veľa zábavy pri tanci a speve.

V mesiaci august sme pokračovali v trávení príjemného leta a to pobytom pri vodnej nádrži Teplý vrch. Popri kúpaní sme príjemné chvíle trávil prechádzkami po neďalekých lesoch, navštívili sme neďalekú zvernicu, Hikoriový les a tiež dedinku Drienčany, v ktorej na miestnej fare pôsobil Pavol Dobšínský.

Dovolenkové obdobie naši klienti zavřili pobytom v prímorskom chorvátskom mestečku Vodice, kde si užili do sýtosti slnečných lúčov, vody a zábavy.

5.4 Spoznáваме Liptov a ostatné regióny Slovenska

Región Liptova je veľmi rôznorodý, bohatý na prírodné aj turistické atrakcie a zaujímavosti. Naši klienti sa chuťou a radosťou púšťajú do spoznávania jeho prírodných krás, historických pamiatok, turistických zaujímavostí a geografie.

Na výlety do blízkeho okolia častokrát ako dopravný prostriedok slúži bicykel a tak spájame príjemné s užitočným – spoznávanie okolia a zlepšovanie kondičky. Naše výlety sú často spojené aj so získavaním nových historických a geografických vedomostí, ktoré teoreticky získavame aj prostredníctvom rôznych kvízov a vedomostných súťaží, napr. „Poznaj svoju prírodu“, „Naše Slovensko“ a pod.

Náš záujem nie je zameraný len na spoznávanie regiónu Liptova, ale aj iných regiónov Slovenska. V septembri sme si užili celodenný výlet do Košíc, kde sme navštívili Planetárium, vypočuli si Spievajúcu fontánu a samozrejme navštívili Dóm Svätej Alžbety.

5.5 Pomáhame iným

Verejnoprospešné aktivity a komunitné aktivity majú pre nás množstvo prínosov. Prinášajú nám silný zážitok spolupatričnosti a osožnosti, zvyšujú našu angažovanosť a motiváciu urobiť niečo prospešné pre iných. Preto neváhame a radi obetujeme svoj voľný čas a energiu pre pomoc jednotlivcov, alebo komunite.

Naše zariadenie sa už tradične každý rok zapája do zbierky Ligy proti rakovine na Deň narcisov. Inak tomu nebolo ani v roku 2018, kedy prijímatelia sociálnych služieb spolu so zamestnancami robili zbierku pre pomoc ľuďom chorým na rakovinu.

Ďalšou aktivitou, ktorej sme sa zúčastnili a jej cieľom bola pomoc handicapovaným osobám, bol Barlatón 2018. Finančné prostriedky z tejto charitatívne akcie boli tento rok určené na zakúpenie handbiku pre handicapovanú osobu.

Medzi naše aktivity zamerané pre pomoc komunite boli pomocné práce pre upratovanie ciest a chodníkov v meste a pomoc pri úprave miestneho cintorína.

5.6 Z každého rožka troška

Súčasťou nášho života v zariadení sú aj mnohé ďalšie aktivity, ktorých sa veľmi radi zúčastňujeme. Takmer pravidelnosťou je pre nás kulinoterapia, pri ktorej získavame stále nové skúsenosti s varením, pečením a prípravou rôznych dobrôt. Za pekného počasia radi trávimе náš voľný čas v našej záhrade pri rôznych aktivitách, z ktorých máme najradšej tie, ktoré sú spojené s opekačkou. Medzi naše záujmy patrí aj tvorba rôznych dekorácií a výrobkov, ktoré pravidelne prezentujeme na výstavách.

Zážitkom pre nás v roku 2018 bola aj „Noc v telocvični“, kedy sme pohodlie našich izieb a postelí radi vymenili za spanie v spacákoch a na karimatkách v našej telocvični.

V našom zariadení sa často stretávame aj so zástupcami iných organizácií a spoločností, ktorí pre nás vždy pripravujú zaujímavý program. Potešia tým nielen naše oči a srdiečka, ale často sa od nich naučíme niečo nové a získame veľa nových informácií. Medzi takéto aktivity určite patrí návšteva miestnych hasičov na Deň svätého Floriána a návšteva klaunov z občianskeho združenia Červený nos.

Pri všetkých týchto radoostiach a veselých chvíľach nezabúdame ani na deň, kedy spomíname na svojich blízkych, ktorí už nie sú medzi nami.

6. *Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytované sociálne služby*

Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí dňa 29.01.2018 uznesením č. 9/3 schválilo rozpočet na rok 2018 v celkovej sume **1 069 950 Eur**. V priebehu roka 2018 bol na základe rozpočtových opatrení Žilinského samosprávneho kraja upravený schválený rozpočet na sumu **1 146 648 Eur**. Zariadenie v roku 2018 hospodárilo s nasledovným rozpočtom:

Tabuľka č. 9: Rozpočet na rok 2018

POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET V EUR	UPRAVENÝ ROZPOČET V EUR
610 MZDY	529 490 €	544 255 €
620 POISTNÉ A PRÍSPEVKY DO POISŤOVNÍ	196 063 €	201 034 €
630 TOVARY A SLUŽBY	300 710 €	317 187 €
640 TRANSFERY	2 545 €	2 124 €
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	1 028 808 €	1 064 600 €
713 001 NÁBYTOK	0 €	0 €
713 004 PR. STROJE	11 142 €	17 113 €
714 001 AUTO	0 €	0 €
716 PRÍPRAVNÁ A PROJEKTOVÁ DOKUMENTÁCIA	0 €	3 600 €
717 002 REKONŠTRUKCIA A MODERNIZÁCIA	30 000 €	45 000 €
717 003 PRÍSTAVBY	0 €	0 €
KAPITALOVÉ VÝDAVKY SPOLU	41 142 €	65 713 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Bežné výdavky spolu s mimorozpočtovými prostriedkami (vo výške 16 334,81 Eur) boli v roku 2018 spolu v sume 1 064 600 Eur, čo predstavovalo čerpanie 100 % z upraveného rozpočtu. Bežné prostriedky boli použité na položky: mzdy, poistné, tovary, služby a bežné transfery.

Kapitálové výdavky boli vyčerpané v sume 56 930,07 Eur, čo predstavovalo 86,63 % z upraveného rozpočtu a boli použité na nákup nasledovných položiek:

- ❖ **Stropné, transportné a zdvíhacie zariadenie ERGOLET** v sume 5 964 Eur
- ❖ **Veľkokapacitná práčka DOMUS** v sume 5 520 Eur
- ❖ **Kúpacie ležadlo CAREVO** v sume 5 089 Eur

Významnú investíciu predstavovala rekonštrukcia budovy telocvične, kde došlo k výmene okenných výplní v sume 36 757,07 Eur spolu s vypracovaním projektovej dokumentácie v sume 3 600 Eur.

V roku 2018 sme získali od dobrovoľných darcov:

❖ **peňažný dar v sume 1 400 Eur od spoločnosti UNIPHARMA – 1.slovenská lekárnica a. s.,**

❖ **peňažný dar v sume 630Eur od organizácie ROTARY club Liptovský Mikuláš.**

Centrum sociálnych služieb EDEN poskytuje sociálne služby prijímateľom sociálnych služieb vo forme:

❖ domov sociálnych služieb

❖ špecializované zariadenie

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby v domove sociálnych služieb v roku 2018 predstavovali sumu 10 689,69 Eur a priemerné ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby na mesiac predstavovali sumu 890,81 Eur.

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby v špecializovanom zariadení v roku 2018 predstavovali sumu 14 192,65 Eur a priemerné ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby na mesiac predstavovali sumu 1 182,72 Eur.

Priemerná úhrada na prijímateľa sociálnej služby CSS EDEN na mesiac v roku 2018 bola 273,27 Eur.

Tabuľka č. 10: Zdroje financovania a čerpanie finančných prostriedkov

ZDROJE FINANCOVANIA

ČERPANIE FP PODĽA ZDROJOV FIN.

41: ZDROJE VÚC	872 267 Eur
46: VLASTNÉ ZDROJE	258 046 Eur
72 F: RÉŽIA, STRAVNÉ	16 335 Eur

Zdroj: Vlastné spracovanie

7. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2019

Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja na svojom zasadnutí dňa 19.11.2018 uznesením číslo 10/9 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2019 v celkovej sume **1 163 250 Eur**.

Z uvedenej sumy sú schválené kapitálové výdavky vo výške 13 858 Eur s nasledovným predmetom financovania:

- ❖ výmena vchodových dverí na budove telocvične v rámci jej postupnej rekonštrukcie v sume 10 255 Eur a
- ❖ obstaranie novej vstavanej kuchynskej linky v sume 3 603 Eur za účelom vybudovania kuchyne pre prijímateľov sociálnych služieb v príľahlej miestnosti v budove telocvične.

Rozpočet je spracovaný na základe skutočného čerpania finančných prostriedkov z predchádzajúceho roka. Pre rok 2019 bol finančný rozpočet spracovaný Odborom sociálnych vecí Žilinského samosprávneho kraja. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov je spracovávané v programe ISPIN a mesačne elektronicky predkladané zriaďovateľovi na odbor sociálnych vecí a ekonomický odbor – oddeleniu financií, rozpočtu a cien. Na rok 2019 bol Centru sociálnych služieb EDEN pridelený nasledovný rozpočet:

Tabuľka č. 11: Rozpočet na rok 2019

VÝDAVKY	SUMA
VÝDAVKY CELKOM	1 163 250 €
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	13 858 €
BEŽNÉ VÝDAVKY /41/	884 145 €
BEŽNÉ VÝDAVKY /46/	265 247 €
Z TOHO:	
610 MZDY	604 250 €
620 POISTNÉ	224 250 €
630 TOVARY A SLUŽBY	316 441 €
640 BEŽNÉ VÝDAVKY	4 451 €
PRÍJMY CELKOM	265 247 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Financovanie sociálnych služieb v roku 2019 bude realizované z rozpočtu prideleného Žilinského samosprávneho kraja, čo predstavuje mesačne limit 95 782 Eur. Okrem rozpočtových prostriedkov sa budeme v priebehu roka 2019 snažiť získať zdroje financovania aj z :

- ❖ grantov a príspevkov od rôznych nadácií (Nadácia J&T, Nadácia Pontis a iné),
- ❖ dotácií z Úradu vlády SR,
- ❖ vecných a finančných darov od podnikateľských subjektov,
- ❖ sponzorských darov a príspevkov od fyzických osôb,
- ❖ prostriedkov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom projektov poskytovaných z ÚPSVaR Liptovský Mikuláš.

8.2 Telefonické a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

ADRESA ZARIADENIA		CENTRUM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB EDEN SADY M. R. ŠTEFÁNKA 66/3 033 01 LIPTOVSKÝ HRÁDOK	
TELEFONICKÝ KONTAKT (ÚSTREDŇA) E-MAIL		044/563 09 12	
		csseden@vuczilina.sk	
IČO		42348901	
DIČ		2023957375	
RIADITEĽKA ZARIADENIA ÚSEK SOCIÁLNYCH SLUŽIEB		Mgr. Andrea Šišilová e-mail: andrea.sisilova@vuczilina.sk	
		Mgr. Iveta Beťková – sociálny pracovník – koordinátor (vedúca úseku) e-mail: betkova.iveta@vuczilina.sk	
		Mgr. Katarína Ochodnická – sociálny pracovník pre špecializované zariadenia e-mail: ochodnicka.katarina@vuczilina.sk	
		Mgr. Anna Fáberová – sociálny pracovník pre Domov sociálnych služieb e-mail: faberova.anna@vuczilina.sk	
		Mgr. Miroslava Ivanová – manažér kvality v sociálnych službách e-mail: ivanova.miroslava@vuczilina.sk	
SOCIÁLNE PORADENSTVO TEL. KONTAKT +421 907 839 338 ÚSEK ZDRAVOTNO- OPATROVATEĽSKEJ STAROSTLIVOSTI TEL. KONTAKT: +421 907 732 765 HYGIENICKO- PREVÁDZKOVÝ ÚSEK EKONOMICKÝ ÚSEK TEL. KONTAKT: +421 907 732 775		Mgr. Jana Odskočová – vedúca sestra e-mail: odskocova.jana@vuczilina.sk	
		Olga Labošová – vedúca opatrovateľka e-mail: labosova.olga@vuczilina.sk	
		Bc. Mária Kondorová – denná sestra e-mail: kondorova.maria@vuczilina.sk	
		Ing. Jana Krivošová – personalista, manažér pre ekonomiku a projekty (vedúca úseku) e-mail: krivosova.jana@vuczilina.sk	
		Ing. Katarína Piklová – ekonóm zariadenia piklova.katarina@vuczilina.sk Jela Muráňová – mzdár – hospodár e-mail: muranova.jela@vuczilina.sk	

Príloha
Organizačná štruktúra Centra sociálnych služieb EDEN Liptovský Hrádok platná ku 31.12.2018

